

Vlaams
Parlement

vergadering **C69**
zittingsjaar 2016-2017

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

van 30 november 2016

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het advies van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV) inzake betere regelgeving – 526 (2016-2017)	3
VRAAG OM UITLEG van Sofie Joosen aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de vzw Boeren op een Kruispunt en de uitspraken over intimidatie door schuldeisers – 532 (2016-2017)	
VRAAG OM UITLEG van Francesco Vanderjeugd aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de daling van het aantal aanmeldingen bij vzw Boeren op een Kruispunt – 534 (2016-2017)	6

**VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het advies van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV) inzake betere regelgeving
– 526 (2016-2017)**

Voorzitter: mevrouw Sabine Vermeulen

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Minister, collega's, een recent advies van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV) nam de recente ontwikkelingen van de Vlaamse en Europese regelgeving inzake landbouw en visserij onder de loep. Meer bepaald werd de focus gelegd op drie pijlers: het verlagen van de regeldruk, administratieve vereenvoudiging en de praktische toepasbaarheid van de Europese en Vlaamse regelgeving. Na een bevraging van alle zeventien ledenorganisaties formuleerde de raad tien concrete aanbevelingen.

De raad benadrukt onder andere dat landbouw geen exacte wetenschap is. Zo kunnen bepaalde omstandigheden, zoals overmatige neerslag, ervoor zorgen dat gevonden resultaten afwijken van normale waarden. Zowel tijdens controles als bij regelgeving dient hiermee rekening te worden gehouden. De raad beveelt ook aan dat ambtenaren en politici voldoende praktijkervaring kunnen opdoen en voeling krijgen met het dagdagelijkse leven in de land- en tuinbouwsector.

Opvallend – of misschien toch niet – is de aanbeveling om een jongerentoets uit te werken. Jonge land- en tuinbouwers kennen immers specifieke situaties en noden waarmee rekening moet worden gehouden in de nieuwe regelgeving. Daarnaast moet er sterker worden ingezet op communicatie en een vereenvoudigde dienstverlening. De uitbouw van het e-loket, digitaal plattelandsloket en de e-communicatie, waarvan u spreekt in uw beleidsbrief, zullen hier alvast toe bijdragen.

Naast de administratieve lasten ondervinden de land- en tuinbouwers vooral regeldruk door controles. De raad formuleert dan ook twee aanbevelingen betreffende controles, namelijk: beter coördineren van de overheidscontroles en beter informeren over de resultaten van de controles. De controles op het bedrijf moeten, ongeacht stelsel of administratie, maximaal worden gegroepeerd, aldus de aanbeveling.

Minister, onderschrijft u deze tien aanbevelingen die door de SALV werden geformuleerd?

U hebt deze legislatuur reeds een aantal initiatieven genomen inzake de verlaging van de regeldruk, administratieve vereenvoudiging en de toepassing van de Vlaamse en Europese wetgeving. Op welke wijze zult u in deze legislatuur verder rekening houden met de aanbevelingen van de SALV? Welke concrete maatregelen zitten al in de pijplijn?

In het advies spreekt de SALV eveneens over experimentele regelgeving, die vaak op een kleinschalige basis geïmplementeerd wordt voor een regio of groep, om na te gaan of deze wetgeving effectief kan zijn. Voorbeelden waarnaar verwezen wordt, zijn de pulsvisserij, LEADER-projecten (Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale) en een tijdelijk project rond dual leren. De raad stelt vast dat experimentwetgeving tot op heden weinig ingang heeft gevonden in de land- en tuinbouw. Wat is de reden hiervoor? Ziet u opportuniteiten in experimentele regelgeving in de land- en tuinbouw?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer De Meyer, uiteraard onderschrijf ik dat er continue moet worden gestreefd naar kwaliteitsvolle regelgeving. Ik ben het zeker eens met de SALV die stelt dat er nog mogelijkheden zijn tot verbetering. Het gaat hier niet alleen over landbouw: ook in andere sectoren en door ondernemers wordt dat op dezelfde manier ervaren.

Voor de landbouwsector manifesteert het zich echter in hogere mate. Hoe komt dat? Zij hebben te maken met een heel brede waaier van regelgeving. Zo wordt er in een ander bedrijf ook wel leefmilieuregelgeving opgelegd, maar bij landbouw komt er dan nog eens een hele reeks bij, zoals het dierenwelzijn en antibioticagebruik. Het hele spectrum komt daar dus bij kijken. Bovendien komt het vanuit de verschillende niveaus: Europees, federaal, Vlaams, provinciaal en lokaal. Verder speelt ook de factor dat het vaak om kleinere, familiale bedrijven gaat die geen personeelslid in dienst hebben dat zich specifiek met die materie bezighoudt, zoals in een groot bedrijf. Het zijn dus vaak de boeren zelf, de landbouwers of de partners die dat er moeten bij nemen.

Op Vlaams niveau doe ik al wat ik kan om de administratieve lasten te beperken. Er is de voorbije jaren al heel wat gerealiseerd, mede dankzij de uitbouw van het performante e-loket van het departement Landbouw en Visserij. Sinds kort dienen alle landbouwers de jaarlijkse perceelsregistratie elektronisch in en is de papieren stroom dus weggefallen. Dat leidde tot een win-winsituatie voor zowel landbouwers als overheid.

Wat betreft de initiatieven voor het komende jaar verwijs ik naar mijn beleidsbrief. Er zal onder meer speciale aandacht worden besteed aan kwetsbare groepen van landbouwers, die soms belangrijke informatie of communicatie mislopen. De bedoeling is om deze groep meer op maat te kunnen en gaan benaderen.

Experimentwetgeving heeft in de Vlaamse land- en tuinbouwwetgeving tot op heden nog geen ingang gevonden. Dat komt omdat het een relatief recent concept is. We volgen dit uiteraard verder op, maar op dit moment zien wij niet onmiddellijk een concrete toepassing op grote schaal buiten de initiatieven die de SALV opnoemt, waarbij men zaken probeert via de bestaande kanalen, bijvoorbeeld in LEADER-projecten.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord

Jos De Meyer (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord en voor uw engagement. De controles op bedrijven zijn niet enkel de verantwoordelijkheid van het Departement Landbouw en van u als minister. Ook heel wat andere departementen, en niet alleen op Vlaams maar ook op federaal niveau, voeren allerlei controles uit. Voor de bedrijfsleider van een familiaal bedrijf is dat natuurlijk geen eenvoudige zaak. Vandaar mijn oproep om na te gaan of er een mogelijkheid bestaat om de controles door al die verschillende instanties meer te coördineren zodat de controles meer samenvallen, iedereen dezelfde taal zou spreken en goede praktijken tussen controlerende organisaties zouden worden uitgewisseld. Ik herinner me het gesprek dat we hier enkele maanden geleden hebben gehad met de directeur van Boeren op een Kruispunt, Riccy Focke, die een pleidooi hield voor meer empathie bij de controleurs. Zij hebben geen begeleidende rol, maar wanneer zij meer empathie zouden tonen en de taal van boer en tuinder zouden spreken, zou dat het geheel misschien efficiënter kunnen maken.

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

Herman De Croo (Open Vld): Minister, ik heb ooit als grap gezegd dat een landbouwpaar vandaag een combinatie is van een mecanicien en een ICT'er. U hebt goed begrepen dat die mensen andere zaken te doen hebben dan zich elke dag met opeenvolgende vragen over statistieken en controles bezig te houden.

We zitten in een complexe wereld. Vorige legislatuur heeft uw voorganger een kwantitatieve vereenvoudiging aangekondigd van een kwart van de reglementitis. Ik vermoed dat een verdere afbouw daarvan mogelijk is. Tegelijkertijd heeft de SALV gevraagd om contacten te leggen tussen politiek en praktijk, en die zijn er dankzij onze voorzitter. Zelf moet ik gedurende een aantal uren per week een van mijn medewerkers mobiliseren om een aantal vragen te beantwoorden. Ik heb een aantal seizoenpachters en ik baat een deel zelf uit, het gaat om een minimale maar gediversifieerde zaak, maar toch is het een grote papierwinkel.

Ik heb een gewezen landbouwconsulent die ik af en toe kan raadplegen, gevraagd om op de gepaste wijze te lezen wat ons wordt gevraagd. Bestaat er een mogelijkheid om dergelijke neutrale consulenten nog meer in te schakelen als raadgever? Een bedrijf bestaat doorgaans uit een man en een vrouw die alle dagen van de ochtend tot de avond bezig zijn met dat bedrijf, en daar komen die zaken dan nog bij.

Ik ben niet tegen experimentele reglementering, daar kan iets positiefs in zitten. Het kwantitatief vereenvoudigen en controleren van de reglementitis is positief, maar er moet ook worden gedacht aan de jongerentoets, want die is broodnodig. De toekomstperspectieven van landbouw zijn niet bepaald hoopgevend, er moet veel meer wisselwerking zijn tussen de administraties en de uitbating. Men beschouwt controles nog altijd als iets negatiefs, waarbij men op een soort van ambtelijke pijnbank wordt gelegd. Misschien moet er een andere sfeer worden gecreëerd rond de uniciteit van controles en moet het controlerend apparaat wat meer positivisme vertonen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Wij hebben dezelfde bezorgdheid. We zijn ook al tegemoetgekomen aan een aantal vragen die hier zijn geformuleerd.

De controles gebeuren inderdaad gespreid. Wij proberen ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk informatie wordt uitgewisseld en dus niet dubbel wordt opgevraagd, maar het blijven natuurlijk andere diensten.

In het verleden was er ook al het experiment waarbij verschillende controleurs samen op het erf komen, maar dat komt bedreigend over. Dat is dus ook niet evident, maar we moeten wel blijven werken aan een verbetering.

Wel hebben we een nog betere opleiding gegeven aan die controleurs, om meer empathie en begrip op te brengen. Zelf heb ik eens gehoord van een geval waarbij een controleur 's middags kwam, toen het gezin zat te eten. De kinderen waren daarvoor even van school gekomen. Die controleur zei hun dat ze alles moesten laten vallen, want dat hij aan de controle ging beginnen – van empathie gesproken. Dat komt zeer bedreigend over, ook voor die kinderen die aan tafel zitten. Ik versta dat dat niet kan. Je moet voldoende inlevingsvermogen hebben om mensen toe te laten eerst hun boterhammen op te eten voor je aan die controle begint. Heel veel ligt dus aan de mensen. Je hebt veel controleurs die dat heel goed doen en heel veel empathie hebben, maar je hebt altijd mensen die daar misschien wat minder in onderlegd zijn. Die hebben wij ook opleidingen gegeven om dat beter te doen. Ik weet echter natuurlijk wel dat het nog beter kan.

Mijnheer De Croo, ik ga volledig met u akkoord over de onafhankelijke consulenten. Dat is ook de reden waarom we KRATOS hebben opgericht. Dat is onafhankelijk advies. Als overheid financieren we dat mee. Die budgetten zijn er om net dat onafhankelijk advies aan die bedrijven mogelijk te maken. Uiteraard helpen onze diensten nu ook al heel wat mensen. Veel bedrijven weten ook wel de weg te vinden naar onze diensten als ze vragen hebben of suggesties nodig hebben. Daar wordt ook wel aan meegewerkt. Daar speelt natuurlijk ook weer die klantvriendelijkheid. Onze mensen worden daartoe opgeleid. Ik durf ook wel te zeggen

dat ik ook wel voel dat de administratie Landbouw wordt geapprecieerd voor haar klantvriendelijkheid, voor het mee zoeken naar oplossingen. Ik vind dat er heel sterk wordt gestuurd in die organisatie om voldoende ter beschikking te staan. De administratie is ook heel vaak aanwezig op bepaalde evenementen. Onze diensten staan bijvoorbeeld op grote landbouwbeurzen om mensen te helpen en uitleg te geven als er vragen zijn.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Ik ben het met dat laatste volledig eens. Ik denk dat de doorsnee ambtenaar van de administratie Landbouw zich echt probeert in te leven in de landbouwwereld, en meestal ook een vrij grote empathie heeft ten aanzien van de land- en tuinbouwers. We mogen ons dus niet alleen blindstaren op de uitzonderingen. De landbouwwereld wordt echter geconfronteerd met veel verschillende beleidsdomeinen.

Het advies van de SALV is natuurlijk zeer recent. Mogelijkerwijze hebt u er reeds aan gedacht, maar anders wil ik het toch meegeven als suggestie, dat het goed zou zijn dat verantwoordelijken van de administratie Landbouw toch even een gesprek zouden hebben met mensen van de SALV, om te horen of ze zelf concrete suggesties hebben in verband met die tien beleidsaanbevelingen voor het verbeteren van de huidige manier van werken. Mogelijkerwijze hebben ze zelf suggesties waaraan we hier niet onmiddellijk denken en die toch een bijdrage kunnen zijn om dat advies te implementeren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Sofie Joosen aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de vzw Boeren op een Kruispunt en de uitspraken over intimidatie door schuldeisers – 532 (2016-2017)

VRAAG OM UITLEG van Francesco Vanderjeugd aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de daling van het aantal meldingen bij vzw Boeren op een Kruispunt – 534 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Sabine Vermeulen

De voorzitter: Mevrouw Joosen heeft het woord.

Sofie Joosen (N-VA): Op 10 november deed Sonja De Becker, de voorzitter van de Boerenbond, in haar hoofdartikel in Boer&Tuinder een opmerkelijke uitspraak over de daling van het aantal meldingen bij Boeren op een Kruispunt. Ze verwees naar de iets betere economische vooruitzichten in een aantal deelsectoren, zoals melk en varkens, die de daling zouden kunnen veroorzaken, maar voegde er meteen aan toe dat ze vreest dat dat niet de enige oorzaak is. Ik citeer: "Er wordt verteld – en dit komt niet van één bron – dat nogal wat schuldeisers onze landbouwers gewoonweg verbieden om contact op te nemen met Boeren op een Kruispunt wanneer er ernstige moeilijkheden op het bedrijf zijn. Het is spijtig, na 10 jaar werking, te moeten vaststellen dat het harde werk en de succesvolle inzet van Boeren op een Kruispunt, ook haar ondergang dreigt te worden. Maar als wat verteld wordt waar is, is er nog een veel groter probleem."

– Jos De Meyer treedt als voorzitter op.

Minister, ik kan me daar natuurlijk enkel bij aansluiten. Als dat waar is, dan is dat inderdaad onverantwoord en verwerpelijk gedrag, zoals mevrouw De Becker verder schrijft. Er is in deze commissie op 13 januari van dit jaar al eens zijdelings

verwezen naar het eventuele contraproductieve effect voor landbouwers wanneer ze samen met Boeren op een Kruispunt contact opnemen met de banken. Toen zei u dat u geen signalen in die zin had ontvangen, maar dat die signalen u desgevallend mochten worden meegedeeld.

Minister, is er inderdaad een daling van het aantal meldingen bij Boeren op een Kruispunt? Zo ja, welke oorzaken ziet u daarvoor? Hebt u nu weet van schuldeisers die landbouwers verbieden om met Boeren op een Kruispunt te werken of van contraproductieve effecten wanneer landbouwers samen met Boeren op een Kruispunt naar banken stappen? Heeft uw kabinet of de administratie contact gehad met mevrouw De Becker naar aanleiding van haar uitspraken? Zo ja, wat bleek uit die contacten? Zo neen, bent u dat nog van plan? Als zou blijken dat de landbouwer inderdaad botweg wordt verboden om contact te zoeken met Boeren op een Kruispunt, of dat de interventie van Boeren op een Kruispunt een contra-productief effect heeft, kunt u dan maatregelen nemen om dat te verhinderen?

De voorzitter: De heer Vanderjeugd heeft het woord.

Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Voorzitter, ik sluit me aan bij de vraagstelling van collega Joosen. We konden inderdaad in Boer&Tuinder lezen dat de voorzitter van de Boerenbond grote vragen had bij wat ze via die bronnen had vernomen, en dat, indien dat zou kloppen, dat absoluut niet zou mogen. De schuldeisers zouden hun boekje dus echt wel ver te buiten gaan.

Ik zal alles niet herhalen. Collega Joosen heeft dit perfect verwoord. Ik heb daar zelf ook al een vraag over gesteld. Banken zouden zeer argwanend staan tegenover land- en tuinbouwers die reeds hebben aangeklopt bij de vzw Boeren op een Kruispunt. Minister, u antwoordde toen dat die feiten u niet bekend waren. Anderzijds kon het tegendeel ook niet echt worden bewezen. Ik denk dat we het er allemaal over eens zijn dat Boeren op een Kruispunt zeer nuttig werk verricht, en dat dit geen evidente stap is voor land- en tuinbouwers die in moeilijkheden verkeren. Ze hebben al een heel proces doorlopen voor ze eraan denken om die stap te zetten. Ik denk dat we er allemaal van overtuigd zijn dat het niet de bedoeling mag zijn dat schuldeisers of banken land- en tuinbouwers ervan weerhouden om de stap naar Boeren op een Kruispunt te zetten.

Minister, klopt het dat het aantal aanmeldingen en oproepen bij de vzw Boeren op een Kruispunt is gedaald? Hebt u die geruchten ook opgevangen? Zult u op zoek gaan naar harde feiten? Dat zal wel moeilijk zijn. Hebt u al actie ondernomen? Het is niet de eerste keer dat er zulke verhalen opduiken. Wat kunt u doen om land- en tuinbouwers te wapenen tegen dit soort chantage?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Dames en heren, in 2015 registreerde de vzw Boeren op een Kruispunt 380 bezoeken door de vaste medewerkers van de vzw. 'Bezoeken' gebeuren meestal ter plaatse. Daarnaast werd een registratie gedaan van 302 bezoeken door freelancepsychologen aan 87 gezinnen en 334 bezoeken door de vrijwilligers aan 68 gezinnen. Van 2016 is er nog geen evaluatie opgemaakt omdat het jaar nog lopende is. Het antwoord op die vraag moet ik schuldig blijven.

De geruchten die geformuleerd zijn door de voorzitter van de Boerenbond, heb ik ook gehoord. De geruchten zijn dat bepaalde schuldeisers landbouwers zouden verbieden om een beroep te doen op Boeren op een Kruispunt. Ik heb daar geen bewijzen van. In de bijdrage waarnaar wordt verwezen, staat ook dat er niet echt bewijzen van zijn.

Ik wil hier toch de gelegenheid te baat nemen om te benadrukken dat de vzw bijzonder goed werk levert en dus alle kansen verdient om de landbouwers te

ondersteunen. Het is immers in niemands belang dat een landbouwer met zijn bedrijf in moeilijkheden komt, ook niet voor de schuldeisers. Ondersteuning bij de afhandeling van de problemen kan alleen maar helpen om de landbouwer en alle aanverwante bedrijven duidelijkheid te geven over de situatie. Ik hoop dan ook van ganser harte dat op het terrein dat besef ook leeft en dat men niet probeert om landbouwers onder druk te zetten.

Vanuit de overheid geven we veel steun aan de vzw, en dat is omdat we erin geloven. Het is een beetje te vergelijken met officiële schuldbemiddeling. Hier is het gericht op een specifieke situatie omdat het een heel andere ruime problematiek betreft. Bedrijven weer op de rails krijgen, is een goede zaak voor de landbouw, maar ook voor de keten, want zo krijgen de leveranciers en de afnemers van die bedrijven weer toekomstperspectief. Laten we dus met z'n allen proberen om dit werk voort te zetten en uit te dragen. De beste manier om tegen de geruchten in te gaan, is tonen dat het werkt. De goede voorbeelden van bedrijven die een beroep hebben gedaan op Boeren op een Kruispunt en daardoor hun weg opnieuw hebben gevonden, moeten we onder de aandacht brengen. Het heeft wel degelijk een effect.

Ik kan dus moeilijk ingaan op geruchten. Mochten er harde bewijzen zijn, dan kunnen we in actie schieten. Nu benadrukken we het goede, maar ik kan geen andere stappen zetten zonder harde bewijzen.

De voorzitter: Mevrouw Joosen heeft het woord.

Sofie Joosen (N-VA): We vinden dit allemaal een ernstig signaal. Dat staat niet zomaar in Boer&Tuinder. We onderschrijven het belang van Boeren op een Kruispunt. Ze leveren zeer verdienstelijk en deskundig werk. De budgetten zijn gevrijwaard.

De getuigenissen van de directeur in de commissie gaven aan dat de hulpvraag vaak komt als dat voor de toekomst van het bedrijf reeds te laat is. Recent was er de studie 'Krap bij kas', waaruit nogmaals bleek dat er moeilijkheden zijn voor bepaalde land- en tuinbouwers om de weg te vinden. Er zijn drempels. U gaf aan dit ter harte te nemen, en ik ben daar blij om. Het is zonde dat de mogelijkheden niet worden benut als ze er zijn.

Ik wil nog even ingaan op de 'Fast Feed from Europe', waarbij er adviescheques kunnen gaan naar Boeren op een Kruispunt. Op 13 januari zei u dat die niet massaal worden gebruikt. Er is nog geen jaarverslag van Boeren op een Kruispunt voor 2016. Hebt u zicht intussen op het succes van die adviescheques? Werden ze meer gepromoot?

De voorzitter: De heer Vanderjeugd heeft het woord.

Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Minister, ik kan erin komen dat u geen harde bewijzen hebt, maar er zijn praktijkvoorbeelden. De schuldeisers zullen dit ook wel niet op papier zetten, waardoor het heel moeilijk is om dit aan de kaak te stellen.

Er is nog geen zicht op de cijfers van 2016, maar we zullen die binnenkort wel krijgen. Dan kunnen we zien of er een daling is en kunnen we misschien nagaan waaraan dit te wijten is.

Minister, er is naar de land- en tuinbouwers al een goede campagne op poten gezet om het nut van Boeren op een Kruispunt aan te tonen. Er zijn ook bewijzen van dat dit een nuttige tool is om landbouwers terug op de rails te helpen. Misschien is het een goed idee om de goede werking ook in de verf te zetten naar leveranciers en banken, waarbij wordt getoond dat het geen tool is wanneer het

te laat is, maar een tool om land- en tuinbouwers vooruit te helpen. Misschien kunnen we op dat vlak actie ondernemen.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Ik wil de collega's ondersteunen, de problematiek mee aankaarten en er mijn verontwaardiging over uitdrukken. We hebben geen bewijzen, maar door de verhalen die we kennen, gaan we er wel van uit dat het in een aantal gevallen zo is. Vanuit deze commissie moet er collegiaal en met de minister tegen worden geprotesteerd. Ik onderschrijf ook wat de minister zegt over het werk dat Boeren op een Kruispunt verricht. Het staat buiten kijf dat ze goed werk doen. Ook wil ik heel graag het preventieve karakter dat de collega's hebben aangeduid, onderstrepen. Als dat echt zo blijkt te zijn, dan nemen die schuldeisers een schandalige verantwoordelijkheid en maken ze de stiel eerder kapot dan hem te ondersteunen. Dat moeten we gewoon aanklagen. Daar wil ik mijn collega's en de minister zeker in ondersteunen.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Voorzitter, ik wil me aansluiten ter ondersteuning van de vraag. Minister, ik ben blij met uw antwoord. U bent heel klaar en duidelijk in de boodschap. Zoals de collega's al hebben gezegd, denk ik dat er nog een rol is weggelegd om land- en tuinbouwers vandaag proactiever de stap te laten zetten om eventueel steun te zoeken om naar hun situatie te kijken en dan eventueel een keuze te maken. Vandaag stellen we zelfs vast dat bedrijven vaak heel laat die stap naar Boeren op een Kruispunt zetten.

Als vandaag het signaal van eventuele schuldeisers komt dat ze vinden dat Boeren op een Kruispunt niet mee aan tafel mag zitten, dan vind ik dat heel spijtig. Voor mij is dat immers het omgekeerde signaal. Schuldeisers hebben alle kansen al gehad om met die landbouwbedrijven aan tafel te zitten en mee naar oplossingen te zoeken. Op een moment dat Boeren op een Kruispunt mee aan tafel zit, zijn die land- en tuinbouwers al deels uitgeput, weten ze niet meer welke richting ze uit moeten en zitten ze niet meer met volle onderhandelingscapaciteit aan tafel. Het is dan niet correct om op dat moment te vragen dat er niemand meer mag komen bijzitten om met nieuwe moed te bekijken hoe men uit die hele situatie kan geraken. Ik vind dat de omgekeerde wereld. Het moment waarop Boeren op een Kruispunt mee aan tafel zit, zou voor de schuldeisers het signaal moeten zijn dat ze misschien al net te ver gegaan zijn in ondersteuning van die land- en tuinbouwers.

Minister, ik hoop dat u, op het moment dat er overleg is met de verschillende partners in het veld, eventueel met leveranciers uit de sector, dit onderwerp even aanstipt. Laat ons hopen dat het een eenmalig feit is geweest, maar doordat het geschreven staat, ga ik ervan uit dat het heel sterk gebaseerd is op correcte informatie. Misschien is het een idee om dit aan te stippen als er eventuele contacten zijn met die leveranciers.

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Els Robeyns (sp-a): Voorzitter, ik wil de kamerbrede steun volledig maken. Ik wil benadrukken dat wij ons helemaal kunnen aansluiten bij de problemen die hier worden aangekaart, zeker wat betreft het positieve, namelijk de goede werking van Boeren op een Kruispunt, een belangrijke werking. Minister, u zegt dat hoe meer we de werking van Boeren op een Kruispunt kunnen bekendmaken, hoe beter. Anderzijds wil ik ondersteunen dat die laakbare praktijken hier worden aangekaart.

Jos De Meyer (CD&V): Collega's, we geven als commissie een dubbel signaal, vanuit alle fracties. Enerzijds is dat algemene waardering voor het werk van Boeren op een Kruispunt. Anderzijds is dat de vraag aan de land- en tuinbouwers,

mochten ze ervaren dat hun wordt afgeraden of verboden om met hen contact op te nemen door gelijk welke schuldeiser, dat ze ons dit melden, want dit keuren we ten zeerste af, om het in heel vriendelijke woorden uit te drukken. We vragen hun ook dit te melden aan Boeren op een Kruispunt.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, dat laatste kunnen we allemaal beamen. De lof is algemeen voor wat die organisatie doet in soms toch wel bijzonder moeilijke omstandigheden. Op alle mogelijke fora waarbij we verschillende spelers zien in het veld, zullen we dat herhalen. Boeren op een Kruispunt doet daar ook wel inspanningen voor. Ze gaan vaak spreken op studiedagen van bijvoorbeeld voedingsfabrikanten of andere leveranciers of spelers in de keten. We zullen dat zeker goed opvolgen. Als die trend zich effectief voortzet, dan zullen we dat zeker aanpakken. We gaan niet stilzitten, maar moeten dat heel actief aanpakken.

Wat betreft de vraag over 'Fast Feed from Europe', moet ik opvragen wat de resultaten zijn. Ik weet dat er in het begin aarzelend gebruik van is gemaakt, maar ik heb de cijfers niet bij me. Ik zal u die via het commissiesecretariaat laten bezorgen.

De voorzitter: Mevrouw Joosen heeft het woord.

Sofie Joosen (N-VA): Ik heb vandaag veel eensgezindheid gehoord en ik zou de suggestie willen doen aan de commissie dat, zodra het jaarverslag 2016 ter beschikking is, we ons daar ergens in 2017 opnieuw over zouden buigen.

De voorzitter: Collega's, we zullen het verslag van deze vragen om uitleg bezorgen aan Boeren op een Kruispunt.

De vragen om uitleg zijn afgehandeld.